Robertas Metsolas vēstījums ES dalībvalstu vadītājiem: ”Mums ir atkārtoti jāizvērtē Eiropas loma jaunā pasaulē”

Eiropas Parlamenta priekšsēdētāja Roberta Metsola neoficiālajā Eiropadomes sanāksmē, kas ceturtdien notika Versaļā, Francijā, nāca klajā ar šādu paziņojumu.

Godātie prezidenti!
Godātie premjerministri!
Dārgie draugi!

Mariupole ir pilsēta, kuru nekad neesmu apmeklējusi, taču es nekad neaizmirsīšu tās nosaukumu. Grūtniecības un dzemdību nodaļas un bērnu slimnīcas apšaude paliks vēsturē kā kauna traips. Šī necilvēcīgā rīcība pilnībā atspoguļo to draudu raksturu, ar kuriem mēs saskaramies.

V. Putina iebrukums Ukrainā pārtrauca Eiropā ilgi valdījušo mieru. Tas ir mainījis visu. Iespējams, uz visiem laikiem. Tādēļ Eiropas atbildei ir jābūt samērīgai nopietnajiem, reālajiem un pieaugošajiem mūsu kopīgās drošības apdraudējumiem.

Mums ir atkārtoti jāizvērtē Eiropas loma šajā jaunajā pasaulē.

Pirmkārt, mums ir steidzami jāpalielina ieguldījumu apjoms aizsardzībā un inovatīvās tehnoloģijās un jāturpina veidot patiesu drošības un aizsardzības savienību. Tai jāspēj būt proaktīvai, elastīgai, dinamiskai un noturīgai. Tai jāspēj stāties pretī jauniem apdraudējumiem. Tas nozīmē, ka runu vietā ir pienācis laiks rīcībai. Tas nozīmē, ka ir jāreformē pastāvīgā strukturētā sadarbība (*PESCO*).

Tas nozīmē palielināt dalībvalstu budžetus un pārdomāti izmantot kopējo ES budžetu, lai kolektīvais finansējums varētu apmierināt jebkādas spēju vajadzības.

Savienības budžets ir mūsu galvenais instruments solidaritātes un kohēzijas stiprināšanai.

Mums ir jāiet tālāk par Eiropas Aizsardzības fondu un jāpanāk, lai ES budžets darbotos mūsu drošības un aizsardzības politikas labā, kad vien tas rada pievienoto vērtību. Mums ir jāizmanto budžets, lai īstenotu Stratēģisko kompasu un izveidotu patiesu aizsardzības savienību.

Aizsardzības aģentūra un citas Savienības aģentūras, kas darbojas šajā jomā, būtu jāfinansē no ES budžeta. Meklējot veidus, kā vēl vairāk lauzt tabu un veidot spēcīgāku Eiropas aizsardzību, mums būtu no jauna jāizvērtē šī iespēja.

Otrkārt, mums ir jādivkāršo centieni mazināt savu energoatkarību no Kremļa.

Mūsu tūlītējam mērķim ir jābūt energoapgādes drošībai. Drošību garantē mūsu enerģijas avotu, piegādātāju un piegādes ceļu daudzveidība.

Šajā krīzes brīdī mums jāatceras, ka enerģētika ir un vienmēr ir bijusi saistīta ar politiku. Krievija to ir sapratusi jau gadiem ilgi.
Šobrīd ir pienācis laiks Savienībai paust skaidru vēstījumu,

- ierobežojot Krievijas eksporta preču, tostarp gāzes, naftas un ogļu, importu;
- pārskatot visiem Krievijas enerģētikas uzņēmumiem piešķirto sertifikāciju;

- izvērtējot gāzes uzglabāšanas iespējas, kopīgu gāzes iepirkumu un kopīgas finansēšanas shēmas;
- palielinot mazoglekļa un atjaunīgo energoresursu īpatsvaru mūsu energoresursu struktūrā, ātrāk īstenojot paketi "Gatavi mērķrādītājam 55 %".

Mūsu mērķim ir jābūt virzībai uz nulles līmeņa gāzes iepirkumu no Krievijas. Šāda rīcība ir vērienīga, taču nepieciešama.

Eiropas Parlaments ir stingri atbalstījis atjaunīgo energoresursu enerģijas mērķus, jaunu starpsavienojumu izveidi starp dalībvalstīm, uzglabāšanas kapacitātes palielināšanu un atkarības no viena piegādātāja samazināšanu. Šīs darbības var palīdzēt ES gan aizstāt Krievijas gāzi, gan strauji palielināt savu enerģijas avotu īpatsvaru līdz 2030. gadam. Ir skaidrs — lai sasniegtu savus vērienīgos mērķus klimata jomā, mums ir jāpāriet no fosilā kurināmā uz ilgtspējīgākiem un tīrākiem enerģijas avotiem, atjaunīgajiem energoresursiem, ūdeņraža enerģiju, kā arī drošu un modernu kodolenerģiju.

Galvenā atziņa ir šāda: mums nevajadzētu būt spiestiem finansēt munīciju, kas tiek vērsta pret Ukrainu.

Mums ir jāpievēršas enerģijas cenu pieaugumam un jāpārdomā pasākumi, ko var veikt, lai to mazinātu.

Mums arī ir jāspēj izskaidrot šos pasākumus saviem iedzīvotājiem. Šajā ziņā jūs varat paļauties uz to, ka Eiropas Parlaments un mūsu deputāti palīdzēs izplatīt Eiropas vēstījumu.

Treškārt, mums ir vairāk jāpievēršas nodrošinātībai ar pārtiku. Šis jautājums ir arī jāiekļauj mūsu diskusijās par Eiropas stratēģisko autonomiju. Mūsu piegādes līnijām ir jākļūst pārredzamākām un stiprākām.

Ceturtkārt, tas, ko līdz šim esam redzējuši Eiropas koordinācijas, solidaritātes un vienotības ziņā, ir vēl nepieredzēta rīcība, kas jāņem par paraugu nākotnē.

Dalībvalstis ir vadījušas centienus uzņemt vairāk nekā 2 miljonus Ukrainas iedzīvotāju mūsu kopienās un ģimenēs. Plašas sankcijas iet roku rokā ar praktisku solidaritāti, ļaujot Ukrainas iedzīvotājiem tikt uzņemtiem Eiropā un justies gaidītiem. Tas parāda Eiropu no vislabākās puses.

Mūsu rīcība atbilda mūsu vērienīgajiem mērķiem. Mēs esam snieguši Ukrainai palīdzību, ieročus un izredzes pievienoties Eiropas Savienībai, tādējādi dodot šai valstij cerību nostiprināt savu nākotni Eiropā. Mums ir arī jādara vairāk, lai palīdzētu pārvarēt grūtības kaimiņvalstīm, kuru vidū jābūt Moldovai un Gruzijai.

Mēs nevaram atstāt Ukrainu vienu. Un es arī apzinos visu pie šā galda esošo cilvēku personisko apņēmību to nepieļaut. Mūsu apņēmību V. Putins novērtēja tikpat nepareizi kā Ukrainas iedzīvotāju cīņasspari un pretestību.

Mums ir jābūt tikpat izturīgiem. Mēs zinām, ka V. Putins neapstāsies Kijivā, tāpat kā viņš neapstājas Krimā. Savu Sīrijā attīstīto taktiku viņš šobrīd izvērš Eiropā. Mēs rīkojamies pareizi, liekot viņam maksāt augstu cenu par šo savu vissmagāko kļūdu.

Mūsu noteiktajām sankcijām arī turpmāk jābūt ļoti iedarbīgām. Ir jāliedz Kremļa oligarhiem iespējas baudīt ierasto komfortu Eiropā. Mūsu uzņēmumiem izaugsmes iespējas vairs nav jāmeklē Krievijā. Šajā ziņā liela nozīme ir bijusi sabiedrības spiedienam, tomēr mums jābūt gataviem, ja tas izzustu. Vienlaikus mums ir jānodrošina, lai kriptovalūtas vai jauni finanšu tehnoloģiju rīki neradītu iespējas izvairīties no sankcijām.

V. Putinam ir jāsaņem sods, savukārt mums jābūt gataviem segt savu izmaksu daļu šajā Eiropas vēstures pagrieziena punktā. Tā ir cena, kuru, manuprāt, mūsu iedzīvotāji ir gatavi maksāt.

Tā kā V. Putina uzsāktā kara izmaksas skar mūsu kopienas, mums jābūt gataviem nodrošināt Eiropas ekonomisko pamatu. Tas nozīmē restrukturizāciju un jaunus ieguldījumus pētniecībā un izejvielās. Komisijas ierosinātais ES mikroshēmu akts ir ārkārtīgi svarīgs, taču ir nepieciešams arī palīdzēt tiem uzņēmumiem, kuri, kā mēs ceram, vairs nelūkosies Krievijas virzienā. Tas nozīmē, ka mums ir jādivkāršo digitālās un zaļās pārkārtošanās centieni. Mūsu zaļais kurss ir vienlīdz būtisks gan klimata, gan drošības jomā. Mums arī jāsadarbojas pasaules mērogā, lai nodrošinātu demokrātisku aliansi savas digitālās autonomijas saglabāšanai.

Ļaujiet man teikt dažus vārdus par informācijas karu, ar ko mēs saskaramies. Mums ir ne tikai jāstiprina sava kiberaizsardzība, bet arī jāturpina noraidīt pieņēmumu, ka, vēršoties pret V. Putinu, Eiropa vēršas pret Krieviju. Krievijas iedzīvotāji, kas, neraugoties uz draudiem nonākt cietumā, ir gatavi pretoties V. Putinam, var panākt pārmaiņas šajā valstī. Viņi ir nostājušies vēstures pareizajā pusē. Mūsu pusē.

Visbeidzot, mums ir jāpauž skaidra nostāja: tas, ko V. Putins un A. Lukašenko dara Ukrainā, ir smags noziegums. Tas ir kara noziegums. Tas grauj demokrātisko pasaules kārtību, un, kad būs pienācis īstais brīdis, mēs liksim vainīgajiem stāties Starptautiskās Krimināltiesas priekšā. Tā būs Ukrainas tautas, tiesiskuma un mūsu uz tiesiskuma balstītā dzīvesveida galīgā uzvara.

Paldies!